

Fiüggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajduszoboszló, I., Rákóczy-ut
36. szám alatt, ahová a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos:
BOR JÁNOS.

Felelős szerkesztő:
Dr. vitéz SIMON ÁRPÁD.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egynegyed évre
2 pengő. Vidéki előfizetőknek
2 pengő 50 fillér. — Lapzártá
szombaton délelőtt 10 órakor.

Hirdetések olcsó díjszabás mellett felvétetnek: Kovács Kálmán „Bocskay”-könyvnyomdájában, Hajduszoboszló, Főter.

Darányi Kálmán bemutatkozása.

Elhangzott a nagy beszéd, amelyben Darányi Kálmán miniszterelnök, a nemzeti élet minden területére kiterjedően ismertette a kormány programját. Tiszta és világos kép áll az ország előtt a célkitűzésekről, amelyek felé a kormány haladni kíván és a módszerekről is, amelyekkel azokat megvalósítani akarja.

A célkitűzések nem újak Darányi Kálmán miniszterelnök már első megnyilatkozásában kijelentette, hogy a nagy nemzeti célkitűzéseket átveszi az előző kormánytól, amelynek politikáját mint tárcaminiszter természetesen magáévá tette. Most elhangzott beszédében ismét hitet tett a keresztény nemzeti és népies politika mellett. Megnyugtató ez az egész nemzeti közvélemény részére, amely át van itatva attól a gondolatától, hogy az eszmék zűrzavarában, a nemzetközi viszonyok kaleidoszkopszerű változásai közepette ki kell tartania a nacionalista és keresztény gondolat mellett, mert csak ezeken keresztül végezhet nemzetépítő munkát.

De nemcsak a célkitűzések megnyugtatók, hanem azok a módszerek is, amelyekkel — az ismereteket kormányprogram szerint — Darányi Kálmán az örökérvényű célokat szolgálja kívánja. Az új miniszterelnök a realitások embere. Gondosan mérlegelt minden szót, számolt minden eshetőséggel. Tudja, hogy a mai gazdasági és pénzügyi helyzetben nem szabad gúgázi feladatokra vállalkozni. De egy feladat mégis mindenekelőtt áll: olyan politikát folytatni, amely megerősíti a dolgozó széles néprétegeket s képessé teszi őket a nagy célok szolgálatára.

A kormányprogram ebben az elgondolásban mindenütt előtérbe helyezi a szociális kérdéseket. Közjogi reformokkal a népi és nemzeti erők fokozottabb érvényesülésének kíván teret nyújtani. Fenntartja az államháztartás egyensúlyát. Nem készíthet lezárni valutáris téren s biztosítja a pengő értékállandságát. Folytatja a közmunkákat és beruházásokat s különös gondot fordít az Alföld problémáira. Az adórendszerben arányosságra és igazságosságra törekszik. Mélyen érinti a kisembereket az a bejelentés, hogy a FAKSZ kölcsönök törlesztési idejét huszról harminc évre emelik fel, ami természetesen a részletek összegének csökkentését eredményezi. Elősegítik a tisztviselők házépítését, külön alappal gondoskodnak az arra érdemes ipari munkások családiház építéséről. Külön kedvezményeket kapnak a sokgyermekes családok s fokozottan érvényesíteni akarják a gazdaságpolitikában az agrárgondolatot. Végrehajtják a telepítési és

hitbizományi törvényt, fejlesztik a minőségi termelést.

A szociális gondolat érvényesül a kisiparral szemben és azokban az igazságügyi törvényjavaslatokban is, amelyek rövidesen törvényhozás elé kerülnek.

Nagy és hatalmas a program Vezérmotívuma a valóságokai szá-

Az új kormányelnök első nyilatkozata.

Alig néhány órával azután, hogy a magyar nemzet és a külföld őszinte részvétele mellett sirba helyezték Gömbös Gyula miniszterelnök földi maradványait, már tulajdonképpen megfordult a kormányváltás. Amint előrelátható volt, Horthy Miklós kormányzó Darányi Kálmánt bízta meg az új kormány megalakításával s rövid tanácskozások után megtörtént az új kormány kinevezése. Egészen természetes, hogy a magyar parlamenti és politikai élet hagyományos szokásainak megfelelően az új kormányelnök jövő terveit és munkaprogramját először a Nemzeti Egység Pártjában, majd az országgyűlés előtt fogja ismertetni, azonban Darányi Kálmán első rövid, tömör, de szűkszavuságában mégis sokatmondó nyilatkozata nemcsak tájékoztatást nyújt az új kormányzat politikájának körvonalairól, de megnyugvással szolgálhat a magyar közvélemény számára abban a tekintetben, hogy az ország és nemzet ügyeinek irányítása ismét hivatott kezekbe került.

Ebben a nyilatkozatban Darányi Kálmán elsősorban Gömbös Gyula kormányzati politikájával és a kormányzópárttal való viszonyát tisztázta. Senki sem csodálkozhatik azon, hogy az új miniszterelnök nyilatkozatában hangsúlyozza, hogy elődjének célkitűzéseit magáévá tette, hiszen Darányi Kálmán maga is Gömbös Gyula kormányralépésétől kezdve egészen az elhunyt miniszterelnök halála napjáig kormányának tagja és legbizalmasabb munkatársa volt. De a kormányzati politika célkitűzéseinek állandósága mellett bizonyít az a tény is, hogy az új miniszterelnök kormányának tagjait — az egyetlen honvédelmi miniszter kivételével — a Gömbös kormány tagjaiból választotta ki. S ezek után érthető az is, hogy Darányi Kálmán kiemelte, hogy az új kormány feladatait a Nemzeti Egység Pártjára támaszkodva és annak programját magáévá téve, kívánja megvalósítani.

A kormányzati politika céljai tehát nem fognak változni az új kormány alatt sem, amiként nem is változhatnak, mert ezek a célok — amint azt az új miniszterelnök nyilatkozatában hangsúlyozta — a nem-

moló hőcsesség és az a rendkívül meleg érzés, amellyel Darányi Kálmán miniszterelnök és kormánya a kisemberek ügyét a közeljövő célkitűzéseiben felkarolja. Megvalósulása, — amelyet joggal hiszünk és remélünk, — elvisehelhetőbbé és jobbá teszi a csonka határok közötti életet s megerősíti az egész társadalmat a harcban, ami a jobb magyar jövőért folyik.

zet helyzetének tárgyi adottságaiból következnek, tehát nem is változhatnak rövid időközökben. A magyar nemzetnek vannak problémái, feladatai, vágyai, kívánságai, amelyek a nemzet mindenkori helyzetéből adódnak s amelyeket egy kormány sem mellőzhet. Ezeknek a feladatoknak megoldására vállalkozott annakidején a Gömbös-kormány s most, amikor a Mindenható kifürkészhetetlen akaratára a volt miniszterelnököt az élők sorából elszóllította, az új kormánynak sem lehet más kötelessége, mint e célok érdekében dolgozni.

A kormányzati politika céljainak állandósága mellett azonban egészen természetes, hogy a politikai módszer, amellyel e célokat szolgálja kívánja, csak egyéni lehet. Minden felelősségének tudatában lévő államférfi, minden vezető állásban lévő politikus, aki legjobb tudásával kívánja szolgálni a nemzetet, saját egyéniségét, gondolkodását igyekszik munkájába, politikájába belevinni s emellett a kormánypolitika gyakorlati módszereit és eszközeit a mindenkori adottságokhoz, szükségletekhez alkalmazni.

Első nyilatkozatában az új kormányelnök a bizalom előlegezését kéri a nemzettől. Meg vagyunk győződve arról, hogy a magyar nemzeti társadalom készséges örömmel előlegezi ezt a bizalmat annak a kormányelnöknek, aki eddigi közéleti pályafutásában már hosszú évek óta bőséges tanujelét adta elhivatottságának és rátermettségének. Mindezekelőtt pedig reméljük, hogy meg fog valósulni a kormány és a nemzeti társadalom, valamint a törvényhozás között az az együttműködés és az a lelki összhang, amelyre Darányi Kálmán is utalt nyilatkozatában és amely az eredményes kormányzati politika valóban nélkülözhetetlen és legbiztosabb záloga.

Sertés- és baromfitenyésztők!

A tenyésztés jövedelmezőségét fokozhatják a törvényesen védett **RÁKOSHEGYI BACTERIUMÖLŐVEL.** Tanulságos ismertető könyvecskét e lap olvasóinak ingyen küld: ifj. **Aulitzky Ottó,** Budapest, VII., Dohány-utca 68. I. em. 3.

Városrendezés, fürdőkultúra, népjólét.

IX.

A falvak, községek, kisebb városok legnagyobb részében az utóbbi két évtized alatt kulturházakat létesítettek. A kulturház hivatása az, hogy a község, vagy város hazafias ünnepeit, szövevényei és gazdasági mozgalmait, szellemi szórakozásait, jótékonycélú, vagy gazdasági előadásait, hangversenyeket, felolvasásokat, műkedvelők bemutatkozásait, színtársulatok fellépéseit a legtöbb esetben ebben folynak le. Itt szokták elhelyezni a község nép- és gazdakönyvtárait is. A kulturház a község, vagy város szellemi, erkölcsi életének és értékének, hazafiasságának, nem ritkán vallásos lelkületének fokmérője, gyűjtő csatornája. A község, város belső népi társadalmának és művelődésének természetes gócpontja. Természetes nagyon sok függ attól, hogy kik állanak az élén. A magyar kulturházak áldásos szerepe van hivatva és egyetlenegy esetet se tudunk, hogy ezt a hivatást, a nép lelki, szellemi, erkölcsi előhaladását a mi hazánkban száz százalékos hűséggel ne teljesítették volna. A kulturházakat igen sok helyen úgy építették, így például Berettyóújfaluban, hogy egyszersmind a helyi levelezőegyesületnek is székházul szolgál. Ha tágas terület áll rendelkezésre, ez könnyen keresztülvihető. Ez esetben már Népház a neve.

Nálunk még sem kulturház, sem levelezőegyesület sincs. Pedig mindkettőre feltétlenül szükség van. Az egyszerű nép iskolai ismeretét társadalmi úton tovább fejleszteni, gondolkodását csiszolni, a rohanó élet ismeretébe, küzdelmeibe, rejtekeibe bevezetni, önfenntartási és megélhetési érzékét magasabb színvonalra emelni, gazdasági tudását fokozni: elsőrendű kötelességünk. Az a körülmény, hogy fürdővárossá lettünk, nem jelenti még azt, hogy mindennek eleget tettünk. Lakostársaink műveltségi viszonyai épen ez okból többet követelnek tőlünk, mint bármely hasonló kisebb várostól. Egy fürdővendég szivesebben tud üzletet kötni, lakást bérelni, élelmiszert vásárolni, ügyes-bajos dolgaiban érintkezést keresni egy magát értő, sima modoru, ügyes, értelmes beszédű, intelligens polgártársunkkal, mint egy ugyanolyan becsületes, de elmaradt gondolkodású lakostársunkkal.

Egy kulturház létesítése levelezőegyesülettel kombinálva sok költségbe kerülne. Városunk háztartása ezt ma nem bírná meg. Tudnunk kell azonban, hogy annak felépítéséhez, berendezéséhez államségélyt is utalnak, amely a költségek jelentékeny részének megtérítését biztosítja. Azt is figyelemre kell méltatnunk, hogy ilyen együttes kultur- és levelezőházakban

több helyen iparostanonc, gazdasági, sőt emitt-amott elemi iskolákat is szoktak elhelyezni azon a címen, hogy szükség törvényt bont és össze kell vonni minden olyan kiadást, mely feleslegesen terhelné a lakosságot. Ezzel csak azt akarjuk bizonyítani, hogy a kultur- és levante székházakban minden beépített talpalatnyi helyet gazdaságosan kihasználják.

Nálunk igen könnyen lehetne ily kultur- és levante székházat életre kelteni, ugyanis látjuk, hogy a városházában a folyton emelkedő közigazgatási ügyforgalom egyre terebélyesedik, a hivatalszobák elégtelensége miatt maholnap a két közbirtokosság kiszorul onnan. Két ilyen nagy erkölcsi testület anyagi ereje megbírná azt, hogy olyan kultur- és levanteszékház épüljön városunkban, amelynek egy, erre a célra épített különálló részében a pusztangyalháza és a belső legelő közbirtokosságok iroda és hozzátartozó mellékhelyiségei megfelelően elhelyezhetők lennének. Ha jobb terület nem mutatkozna, a IV. tizedbeli Vadaskert területéből kitalálna minden. Egyéb haszna úgy sincs a városnak abból, mint az, hogy illetésre szánt akác- és tölgyesemete mellett marhárépát termelnek benne. Erre a célra ennél olcsóbb terület is jelölhető ki. A Vadaskert törvényhatósági kőút és az állami polgári iskola parkja mellett, a belváros szívében fekszik s mindenfelől könnyen megközelíthető. S ha azon a környéken megkezdendők az építkezéseket, a városnak, a közönségnek és a közforgalomnak is csak előnye származna belőle. E tervezetnek nem az a célja, hogy a két közbirtokosság minden áron kimozdíttassék megszokott, kényelmes helyiségéből, hanem az, hogy ha mindenképpen ragaszkodni kívánna a városházai elhelyezéshez, belátva az idők rohanását és a kényszerítő helyzetet, jobb esetben a városház udvarán emeltesen magának a saját költségén iroda és pénztárhelyiségeket. Mert azt hihetőleg nem követelnék, hogy ezt a város költségén építsék fel. Ettől függetlenül is közmegegedésre lenne megoldható a népház kérdése, azonban pénzügyi szempontból a városi háziartásra nézve előnyösebb lenne az együttes megoldás.

Itt kell rátérnünk egy igen fontos kérdés taglalására, amely a város gazdálkodó közönségének jóhírnevével, lovashajdu mivoltával, erkölcsi és szellemi színvonalának fenntartása, sőt ha lehetséges, további emelésével áll összeköttetésben. Tagadhatatlan — és erre büszke is lehet a város minden polgára, — hogy a város tősgyökeres polgársága lovashajdu nemzedék. Abból a fajból származott, amelyet Bocskay fejedelem a lovashajduk, majd a későbbi korok a nagykunok mezei (lovás) katonaságából telepítettek Hajdusoboszlóra. A lovashajdu elnevezés bizonyos tiszteletet parancsolt a legújabb korig e város polgáraival szemben és szem-mellátható főlényt jelentett a többi hajdu telepítések mellett. Bocskay fejedelem megkülönböztetésként a lovas hajdukat egy csoportban, osztatlanul telepítette le városunkba és Halasi Fekete Péter személyében külön főkapitányt rendelt felibök. A szoboszlói kispazda a háromszáz esztendő múlt tanúsága szerint kedve szerint szeretettel foglalkozott lovával, különös súlyt helyezett arra, igen ügyes, rátermelt lovasnak bizonyult s ha alkalom nyílott rá, lovascsoportjaival, lovasbandériumaival mindig elnyerte az elismerés pálmáját. Így történt sok alkalommal a legújabb időkben is, így például a hősiszobor leplezésekor 1927-ben, amikor Horthy Miklós kormányzónktól a tisz-

teletére kivonult lovashajdu bandérium a legmagasabb, kitüntető dicséretét megnyerte. Így történt 1934-ben, amikor a szoboszlói lovashajdu bandérium első díjat nyert. Ebből is látszik, hogy a lovashajdu gazdajuságunkban még nem satnyult el a lovaglásához megkívántató éberség, ügyesség, testi és lelki erő, a nemes ló iránti ragaszkodás, az azzal járó megkívántató bánásmód. Ha tehát ez így van, a város becsülete és jóhírneve kívánja, hogy ez így maradjon ezután is; sőt ez a hajlandóság növekedjen gazdajuságunkban továbbra. És továbbra is fokozatosan ébresszük, fejlesszük bennök e nemes hagyományokat, a lótenyésztés, lógondozás, lovaglás iránti vonzalmat, kiartást és türelmet. A nemes, szép ló a gazdaember kezében egy olyan tőke, amely mindenkor meghozza a kamatját. Gazdasági szempontból is nyereség a fajnemes, szépen fejlett, erőteljes ló, amely büszkén hordja magát, amikor diszmenetekben száguldoznak a hátán.

Mindezekből csak azt akarjuk kihozni, hogy valahogy mostani állapotunkban is többet kellene foglalkoznunk a lóval, a lovashajdu bandérium ügyével, gazdajuságunk betanításával, lovaglásban való kiképzésével. Itt lesz már nem sokára a hajduböszörményi hajduhét, amikor a szoboszlói lovashajdu bandériumra fel fog figyelni az egész Tiszántul látogató közönsége.

Elfogultság nélkül kell megemlékeznünk arról, hogy az utóbbi pár évtized alatt a helyi lovashajdu bandérium megszerzése élén mindannyiszor a lelkes, fáradhatatlan, áldozatkész Oborzil Gyula városi főállatorvos, a lótenyésztés és lovaglási kiképzés elsőrangú szakértője állott. Odaadását, buzgó közreműködése jutalmát abban látta megvalósulva, ha a lovashajdu bandérium, az ő fia, több ízben megérdemelt dicséretet nyerhettek. Kérjük, tartsa meg pártfogását, lelkesedését, a továbbiakban is a város jóhírneve és az élő lovashajdu nemzedék érdekében. A lovashajdu bandérium kiválóbb vezetői tagjai közül Szilágyi Mihály, Lénárt Gyula, Császay Antal, Márton Gyula ifjú gazdákat is meg kell említenünk. Lénárt Gyula sajnos, egy végzetes szerencsétlenség következtében azóta elhalálozott, de hisszük, hogy azt a zászlót, amelyet ő lobogtatott, a mostani gazdajuság is magasan fogják lobogtatni ő utána.

Vitézi nap Kabán.

Hajdusoboszlói megyei város és Püspökladány járás vitézei a szokásos vitézi értekezletet folyó hó 11-én nagy érdeklődés mellett Kabán tartották meg. A vitézi napon Hajdúvármegye törvényhatóságát dr. vitéz Nábrácky Béla vármegyei főjegyző és dr. Ludány Miklós felsőházi tag képviselték. A kulturház udvarán Szoboszló város és a püspökladányi, továbbá a központi járás vitézei reggel 8 órakor szemlére állottak fel. 173-an jelentek meg. A betegsége miatt távollévő vitéz Kiss István járási hadnagyot, vitéz Molnár Gusztáv vitézi őrmester helyettesítette. Toókos Gyula tábornok, vitézi törzskapitány és Berényi István tábornok, vitézi szék-kapitány megsejmelte a feszes vigyázban álló vitézi századot s a szemle után a ref. templomban istentiszteleten vett részt a vitézi század, élén tábornokaival és tisztai vitézeivel. Istentisztelet után a járás vitézei a hősök szobrához vonultak. Itt vitéz Molnár Gusztáv rövid és tartalmas beszéd kíséretében koszorút helyezett az emlékszóbor talapzatára, majd a központi járás nevében vitéz Nagy József

koszorúzta meg azt. A hősi szobornál lefolyt ünnepségen a kabai levante zenekar működött közre Dede Kálmán vezetése alatt. Az ünnepélyt előbb vármegyei, majd járási vitézi értekezlet követte. Az értekezlet után vitéz Berényi István látogatásokat tett, majd ennek megtörténtevel a Nagy Benedek Istvánné-féle vendéglőben vitézi áldomásra gyűltek össze a járási vitézei és Kaba község előkelőségei. Az áldomáson Horthy kormányzóra Toókos Gyula tábornok, vitézi törzskapitány mondott pohárköszöntőt, melyet a jelenlevő 220 főnyi közönség fennállva hallgatott végig, lelkes ünnepelésben részesítvén a kormányzót. Simon Pál községi főjegyző a jelenlevő hölgyeket és vitézi asszonyokat köszöntötte, majd Berényi István tábornok ismertette a bolsevista törekvéseket s ezzel szemben vázolta a nemzeti társadalom kötelességét. Felszólalását a jelenlevők nagy figyelemmel hallgatták és annak befejezése után zúgó tapsal jutalmazták. Ludány Miklós felsőházi tag az összegyűlt vitézekért üritette hatásos szavakban poharát.

Az áldomás után félnegy órakor a Kulturházban tartott műsoros délutánra kezdett gyülekezni a közönség. A Kulturház zsufolásig megtelt.

A műsort a Kabai Énekkar Tóth Lajos karnagy élén a „Hiszek egy”-gyel vezette be. Az 50 tagból álló dalárda tagjai magyaros ruházattal, darutollas egyensapkájukkal igen jól festettek.

Vitéz Kósa Vince hajdusoboszlói áll. polg. iskolai igazgató igen tartalmas, magas színvonalu beszéddel nyitotta meg az ünnepséget. Utána dr. vitéz Tóth János debreceni kir. törvényszéki bír. mondotta el hazafiságitól izzó, a vitézi rend célkitűzéseit ismertető ünnepi szónoklatát, amelyet a közönség lelkes és hosszantartó tapsal jutalmazott. Hatásosan emelte a műsoros délután sikerét Fehér János szoboszlói ref. segédlelkész szülőének száma. Művészi rátermettséggel, kiváló lírai tenor hangjával a hallgató közönség figyelmét teljes mértékben lekötötte és annak tetszését kiérdemelte. A szülőőneket Iványi Antal hajdusoboszlói városi dalegyleti karnagy kísérelte zongorán kitűnő és discret játékkal.

Dede Kálmán ref. tanító Kaba község történeléből „Kabai vitézek 1660-ban” címmel érdekes felolvasást tartott a közönség nagy érdeklődése mellett. A tartalmas és aktuális felolvasás a hallgatóság elismerését méltán kiérdemelte.

Külön ki kell emelnem a hajdusoboszlói Városi Dalegyelet vokálkvartettjének énekszámát, mely az egész hallgatóság körében olyan lelkesedést és óriási sikert aratott, hogy a kvartett a megismétlődő újrázás következtében kénytelen volt műsoron kívül is néhány kedves dalt még elénekelni.

Dr. Boda Sándor hajdusovátai községi orvos gyönyörködtette ezután művészi szavallatával, értékes kifejező előadásával és egyéni rátermettséggel a jelenlevő közönséget. A műsort a Kabai Énekkar a „Himnusz”-szal zárta be.

Műsor után a Kabai Leánybibliakör a Kaszinó helyiségeiben teát adott, amely a késő esteli órákba is belenyúlt.

K. J.

Bérelnek áprilistól egész évre, fűrdőhöz közel 5—7 szobás lakást butorozva is. Részletes leírást bérösszeggel kér: Csepánskiné, Solt.

Állathizlalási akció a Tiszántulon.

A folyó gazdasági évben úgy szálás, mint erőtakarmányokból bőségesebb termés áll a gazdaközönség rendelkezésére, melynek minél kedvezőbb értékesíthetése és felhasználása elsősorban az állathizlaláson keresztül remélhető. Különösen kívánatos az állathizlalás felkarolása a Tiszántulon azért is, mert így a takarmányok a gazdaságban kerülnek felhasználásra s a trágyatermelés fokozódása a szerves trágyákra annyira ráutalt tisztántuli termőföldeken fejtheti ki javító hatását.

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara annak tudatában, hogy ezen országgrész gazdáltsádalma alig rendelkezik oly szarvasmarha állománnyal, mely kivitelle szánt hizott állatok előállítására alkalmas volna, kereste a módokat arra, hogy a hizlalásra alkalmas szarvasmarha alapanyagot a tisztántuli gazdák számára hozzáférhetővé és megszerezhetővé tegye. A kamara kezdeményezése az Állatértékesítő Hangya Szövetkezettel nagy megértésre talált s a Debrecenben október hó 2-án megtartott értekezleten az állathizlalási akció olyan tervezetei kerültek véglegesítésre, melyek révén a gazdaságos állathizlalás a tisztántuli gazdaközönség számára is lehetővé válik.

A gazdák kétféle módon kapcsolódhatnak be az állathizlalási és értékesítési akcióba.

Az egyik mód: a bizományi értékesítésre szerződés, mely esetben a Hangya Szövetkezet adja 7 százalékos évi kamattal a hizóba állítandó állatok értékének megfelelő összegűt hizlalási előlegként s a hizlalás eredménye a bizományi 3 százalékos külföldi, illetve 2 százalékos belföldi értékesítési jutalék levonása után teljes egészében a gazdának jut. Természetesen, ha helyben jobb értékesítési lehetőség érhető el, mint amelyet az értékesítés idején a Hangya Szövetkezet tudna biztosítani, a gazda nincs kötelezve arra, hogy a hizott állatokat a Hangya utján értékesítse.

A másik mód: a közös hizlalásra és értékesítésre szerződés, mely esetben a hizlalásra szánt állatokat a gazda s a Hangya Szövetkezet közösen szerzik be s az állatok megvételéhez szükséges összeget a Hangya Szövetkezet kamatmentesen szolgáltatja. A hizlalás megindulása előtt megállapított nyer a takarmányok mindenkori napi piaci ára alapján, hogy miibe kerül a gazdának 1 kg. ráhizlalt súly s az értékesítéskor a hizlalt súly ezen előre megállapított áron kerül a gazdának kifizetésre.

Az alapanyag ára, a ráhizlalt súly értéke és az értékesítéssel felmerülő egyéb költségek levonásba kerülnek az eladási árból s a fennmaradó összegben a Szövetkezet és a gazda osztoznak.

Mindkét hizlalási és értékesítési mód egyaránt igénybe vehető szerzésre és szarvasmarhára.

A hizlalási akcióban elsősorban kispazdák igénylését fogadják el.

Az akció iránt érdeklődő gazdák részletes tájékoztatást nyernek az Állatértékesítő Hangya Szövetkezettől, Budapest, IX., Közraktár-u. 30. sz., továbbá a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamarától, Debrecen, Hunyadi-u. 5. szám és a kamara körzeti kirendeltségeitől Kőrösladányban, Kisujszálláson, Kabán, Biharnagybajomban, Kemescsén, Fehérgyarmaton és Csengerben, vagy végül a lakóhelyükön lévő Hangya Szövetkezeteknél.

H I R E K.

— **A református templomban** ma délelőtt 9 órakor Békely Lajos lelkész, fél 11 órakor a gyermek- és ifjúsági istentiszteleten Kovács Lajos vallásoktató-lelkész, délután 2 órakor Fehér János segédlelkész prédikál.

— **Dr. Darányi Kálmánt** nevezte ki a Kormányzó miniszterelnökké okt. 10-én, nyomban Gömbös kormányelnök temetése után. Dr. Darányi miniszterelnök egy nap alatt megalakította az új kormányt, amelynek tagjai lettek: Miniszterelnök és földmivelésügyi miniszter dr. Darányi Kálmán, belügyminiszter Kozma Miklós, pénzügyminiszter dr. Fabinyi Tihamér, külügyminiszter Kánya Kálmán, vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Hóman Bálint, ipar-, kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter Bornemissza Géza, igazságügyi dr. Lázár Andor, honvédelem Róder Vilmos tüzérségi tábornok. Winckler kereskedelmi és Somkuthy honvédelmi miniszterek kimaradtak a kabinetből. Az új kormány hétfőn tette le Horthy kormányzó kezébe a hivatali esküt és másnap megkezdették, illetve tovább folytatták működésüket. Az egységes pártban okt. 15-én mutatkozott be az új kormány. Dr. Darányi miniszterelnök kormányprogramját nagy tetszéssel és lelkesedéssel fogadta az egységes párt, amely hűséget, bizalmat, ragaszkodást szavazott meg a kormányelnöknek és a kormány tagjainak. A képviselőház előlt október 20-án mutatkozott be a kormány.

— **Dr. Tasnádi Nagy András** városunk és kerületünk országgyűlési képviselője a kormányváltozás alkalmából, mint vallás- és közoktatásügyi politikai államtitkár, állásáról lemondott, a kormányzó azonban a kormányelnök és dr. Hóman miniszter előterjesztésére dr. Tasnádi Nagy Andrást ez állásra újból kinevezte. Ezzel akarták méltányolni ama fáradhatatlan, lelkesen ügybuzgó, magasan ivelő értékes közszolgálatot, melyet a nemzeti kultúra fejlesztése érdekében kifejtett. A hajdusoboszlói választókerület polgárságát szinte bizalom és meleg szeretet fűzi dr. Tasnádi Nagy András államtitkárhoz és újból kinevezése igaz örömmel tölti el.

— **Dr. Tasnádi Nagy András** egyházmegyei közgyűlésen elnökölt. A budapesti református egyházmegye csütörtökön tartotta ezévi közgyűlését a kelenföldi egyházközség tanácstermében. Szabó Imre esperes bibliaolvasása és imádsága után Tasnádi Nagy András kultuszállamtitkár, az egyházmegye gondnokelnöke mondott részletes megnyitót. Beszéde elején meghatott szavakkal parentálta el Gömbös Gyula miniszterelnököt és Baltazár Dezső püspököt, a református egyház nagy halottját, majd megemlékezett Benedek Sándor, Illosvay Lajos és Wolff Károly haláláról. Indítványára a közgyűlés táviratilag üdvözölte Darányi Kálmánt, az új miniszterelnököt. Közönlötte ezután az államtitkár a közgyűlés kiváló holland vendégét, Kuyper Katalint, a nagy holland államférfi és miniszterelnök, Kuyper Abraham leányát, akinek vezetése alatt magyarbarát hollandok nagyobb összeget gyűjtöttek a budapesti református Julianna elemi iskola újjáépítésére. Az államtitkár nagyhatású beszéde után Szabó Imre esperes-lelkész olvasta fel évi jelentését, amelyben részletesen kitér a budapesti reformátusság elmúlt esztendői munkájára.

— **Hajdúvármegye és Debrecen** szabad királyi város főispáni állásában — legjobb értesüléstünk szerint — nem lesz változás.

— **Presbiteri gyűlés.** A református egyház presbitériuma a hét közepén Demjén Ferenc lelkész-elnök és dr. Márton Gábor főgondnok elnöklété alatt gyűlést tart. A gyűlés legfontosabb tárgya a dr. Baltazár Dezső püspök halálával megüresedett tisztségre való szavazás lesz.

— **Hajdúvármegye közigazgatási bizottságának** hétfőn délelőtt tartott ülésén báró Vay László főispán elnöki megnyitó beszédében méltó szavak kíséretében emlékezett meg a korán elhunyt Gömbös Gyula miniszterelnök elhunytáról. Indítványára kimondotta a bizottság, hogy a nemzet mély fájdalomra hirtelen elhalálozott Gömbös miniszterelnök emlékeztet és a felette érzett mélységes gyászt jegyzőkönyvében megörökíti. Rásó alispán szokásos havi jelentésében Hajdúvármegye közönségének mély gyászát tolmácsolta.

— **Szabolcsvármegye alispáni székébe** a vármegyei közgyűlés 250 szavazattal 175 szavazattal ellenében Borbély Sándor kisvárdai főszolgabíróvá választotta meg.

— **Egy ősi hajdu földbirtokos család feje,** tóti Poroszlay Albert halt meg Hajdúhadházon 82 éves korában. Az elhunyt földes ur kitűnő gazda, nagy telepítő, a növényvilág tudós buvárója volt. Szerdán délután temették igen nagy részvét mellett. Fia dr. Poroszlay Ferenc központi járási tb. főszolgabíró gyászolja.

— **A debreceni országos lóvásárt** ma, a marhavásárt holnap, a kirakodó vásárt ma, holnap, holnapután tartják meg.

— **A hajdusoboszlói demeternapi országos állat- és kirakodóvásár** október 26-án lesz. Kedvező forgalom várható.

— **A tokaji országos híri szüreti ünnepségeket** okt. 25-én tartják meg. Rendkívüli érdeklődés lesz, filléres vonatok fognak közlekedni.

— **A hajdusoboszló-balmazújvárosi törvényhatósági utak** összekötő szakasza kiépítésére Rásó alispán a vármegyei utalapról 3000 pengőt, a belügyi kormány által folyósítandó 20 000 P inségségély terhére pedig 1800 pengő engedélyezéséről értesítette dr. Márton Gábor polgármestert. Ez az összekötő szakasz a Gambrius előtt vonul el és az állami gazdasági népiszkolai gazdaság mellett vonul el és kikövezéséhez mintegy 12 000 P költség szükséges lenne. A bekötő út elején a kövezet 6 méter szélesre, a további részen 3 méter szélesre tervezetük. Végre ez ügyben is történt elismerésre méltó lépés.

— **A református iskolaszék** Demjén Ferenc lelkész elnöklété élén okt. 17-én tartott ülésében Nagy Géza nyugalomba vonult tanító folyó tanévi helyettesítésére Lázár Gyula okleveles tanítót alkalmazta.

— **A városi árvagyami állás** szervezése ügyében Hajdúvármegye kisgyűlése október 12-én az idevonaikozó városi közgyűlési határozatot jóváhagyta és megerősítés végett a belügyminisztériumhoz felterjesztette.

— **A gyógyfürdő orvosi épületének** felemelésére meghirdetett zárt ajánlati tárgyaláson a legolcsóbb ajánlatot Marik Mátyás tette 8831 P-vel. Ezt a közgyűlési határozatot megfelelőbbé tették. A vármegyei kisgyűlés a képviselőtestület határozatát jóváhagyta. Az orvosi épület már felépült, így tehát nincs rajta mit felebezngetni.

— **A városi dalegylet választmánya** ma délelőtt fél 12 órakor Békely Lajos lelkész elnöklése mellett ülést tart. Tárgyak: Napirenden levő ügyek.

— **Helyesbítés.** „Emlékezzünk régiokról“ c. tárcánkban Szivos Béla elbeszélései között említett „Heteyék gólyája“ „Hetessék gólyája“nak olvasandó. — Okt. 4-iki számban ugyanezen címen megjelent tárcában „dr. Závory Sándor 320 holdas birtoka“ olvasandó.

— **Gazdanap lesz** a mai napon Püspökladányban buza- és lókiállítás kapcsolatosan. Hajdusoboszlóról 32 kiállító jelentkezett itt termelt buzafajtákkal s a lókiállításra is elővezetnek tőlünk 20—25 lovat. A gazdanapon megjelennek dr. Ludány Miklós felsőházi tag és Megay-Meissner Károly országgyűlési képviselő a járás községeknek előjárójával és kisbirtokos gazdáival.

— **Avolt cs. és kir. 16. huszárezred** tagjai az elesett bajtársak emlékére október 25-én Debrecenben emlékünnepelet tartanak, melyre a volt bajtársakat meghívják. Az ünnepélyt a Korona-éttermében társasbéd követi. Jelentkezni lehet ugy az ünnepélyen, mint a társasbédben való megjelenésre Tóth József cipész-mesternél, Hajdusoboszló, Daru-zug.

— **A kolduskérdés rendezése** ügyében a belügyminiszter által összehívott országos értekezlet időközben az épen soronlevő új kormányalakulás miatt későbbi időre halasztották el, így dr. Márton Gábor polgármester azon nem vehetett részt. Az összehívandó újabb értekezlet határidejét a belügyminiszter a közeli napokban a város polgármesterével tudatni fogja.

— **Inségségély az államtól.** A belügyminiszter alispán útján értesítette Hajdusoboszló megyei város polgármesterét, hogy a téli és tavaszi inségségmunkák végeztetésére a városnak 20 000 P államsegélyt állapított meg. Ez összeget részletekben utalja ki a belügyminiszter a szükséghez képest.

— **Nyugdíjba vonuló tanító.** Nagy Géza hajdusoboszlói református tanítót 35 évi szolgálat után a közoktatásügyi miniszter saját kérelmére november 1-től nyugállományba helyezte. Nagy Géza a világháború kezdetén a galíciai fronton orosz hadifogságba esett és Szibériában több mint hat évig volt hadifogoly. Hazaérkezvén, tanítói működési helye cseh, majd román megszállás alá esvén, oltani állását kénytelen volt elhagyni s átjönni a csonka hazába. 1922-ben szülővárosába került ref. tanítónak s azóta itt működött. A szibériai hadifogság szenvedéseit mai napig se tudta teljesen kiheverni. Egyházi köztevékenysége elismerésül két évvel ezelőtt presbiternek, szövetkezeti működéséért Hangyaszövetkezeti alelnökknek választották meg, tanügyi téren szerzett sikereit a református iskolaszék a felsőbb egyházi hatóságokhoz igazgatói címmel leendő kitüntetésre terjesztette fel. A református tanítótestület okt. 31-én bucsuzik tagtársától tantszabó ülése keretében.

— **Alpár Gitta premierjére** Pestre érkezett Cochran, a londoni revükirály és a „Szerelmes királynő“-ről kritikát írt a Színházi Élet e heti számába. Hatvány Lili színházi levelelben beszámol a „Komédiás“, „Erzsébet az elérhetetlen asszony“ és a „Disraeli“ bemutatóiról. A sok érdekes cikkeken kívül 32 oldalas gyermeklepel, kotta- és kézimunka-melléklet, nagy női divat-rovat, 64 oldalas rádióújság, tartalmas mozi, társaság, konyha és kozmetika rovatok stb. egészítik ki a Színházi Élet új számát. Regény: „Amerikai kaland.“ Darabmelléklet a Nemzeti Színház nagysikerű ujdonsága: „Gyémántpatak kisasszony“. A Színházi Élet ára 60 fillér, félévre 12-50. Kiadóhivatal: Budapest, VII., Erzsébet-körút 7.

URÁNIA

Ma, fél 6 és 8 és hétfőn este 8 órakor: A magyar filmgyártás csodás teljesítménye! Az első magyar háborús film!

Cafe Moszkva (Csak egy éjszakára!)

Főszerepekben: Tökés Anna, Kiss Ferenc, Csontos Gyula, Vértes Lajos, Somogyi Nusi, Gárdonyi, Maklár, Mály.

Azonkívül: Fekete lista bohózat és Magyar hiradó.

Oktober 21-én, szerdán, fél 6 és 8 órakor: Gusztáv Fröhlich főszereplésével:

STRADIVÁRI (Szeretnékmájuséjszakáján)

Egy magyar huszártiszt és egy olasz leány izzó szerelmi regénye a világháború napjaiban. Ezt megelőzi: Artista verseny bohózat.

— Anyakönyvi hírek.

Házasság-kihirdetések: Király István és Kunkli Etelka, Elek János és Harangi Lidia, Jeges Bernát és Harangi Julianna, Fodor Károly és T. Pap Erzsébet. Házasságot kötöttek: Somogyi Imre és Varga Julianna, Mohácsi Imre és Rác Julianna. Születések: Peterman Lajos fia Lajos, Czeglédi Lajos fia Gyula, Fehér János fia János, Bavalics András fia András. Halálozások: Katona Gábor 43 éves, Vágó Lajos 75 éves, Borsos Lajos 11 hónapos, D. Pap Mihály 48 éves, Leiter Ádám 36 éves, Cs. Kovács József 33 éves, Kereki Lajos 83 éves, Egri Ferencné — Aranyász Julianna — 63 éves, öz. Dózsa Ferencné — Balog Zsuzsanna — 68 éves.

— **Együtt a halálba.** Török Gyula 57 éves tiszacsegei gazdálkodó már évek óta együtt lakott az 50 éves Szücs Juliannával. Török az utóbbi időben sokat betegeskedett, az asszony is súlyos gyomorbetegséget kapott, gyakran hangoztatta ismerősei előtt öngyilkossági tervét. A napokban közös bucsulevelet írtak, felmentek a padlásra, egy kötelet átvetettek a gerendán, a kötélnél mindkét végére hurkot kötöttek, fejüket a hurokba illesztették és kirugták maguk alól a székelt. Mire rájuk találtak, mindketten meghaltak.

Cserépkályhák kitűnő és olcsók

Hardtmuth és más rendszerű kályhák rendkívül nagy választékban, minden szín és nagyságban. Vállalok átrakást helyben és vidéken, legutányosabb árban. KRISCH kályhámester Debrecen, Nagyállomástól benyíló Ispóty-tér 1. sz. Telefon: 12-18.

— **Hirtelen halál.** Katona Gábor 42 éves tanyai lakos, gazdasági alkalmazott hirtelen meghalt. Gyanus lévén az elhalálozás oka, hatósági intézkedés folytán holttestét felboncolták, amikor kiderült, hogy tüdőgyulladás ölte meg. Feleséget és négy árvagyermeket hagyott maga után.

Kiadó a Kigyó-utcán egy új modern lakás 2 szoba, előszoba és melléképületekkel. Azonnal is beköltözhető.

Kiadó közvetlen a kir. járásbíró-ság mellett, Szilfák-alján egy nagyon szép 3 szobás lakás, nagy folyosóval, fürdőszobával és melléképületekkel. Azonnal is beköltözhető. Értekezhetni mindkettőért: Stáhler Dániel urnál.

— **Majmok a kávéházban.** Rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délbáb az idomított majmokról, amelyek még kávéházba is járnak. A népszerű színházi képeslap remek illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, novellákat, pompás színházi beszámolókat, pietykát, nagyszerű filmrovatot és több mint száz képet közöl. A száz oldalas Délbáb egy száma 20 fillér.

— **Fantasztikus tervek a gépember tökéletesítésére.** A robot lesz-e a világ ura? Erre a kérdésre ad választ az a rendkívül érdekes cikk, amely a gépember tökéletesítéséről szól és amely Tolnai Világlapjában jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novelláin kívül számtalan pompás riportot, cikket és közel száz kitűnő képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

— **Magyar Lányok.** Megkezdődött az Önképzőköri Élet rovat munkája, szeretettel hívja fel a Magyar Lányok minden iskola Önképzőkörét a közös munkára. Kosáryné Réz Lola és Z. Tábori Piroška új regényén kívül sok szép elbeszélés, cikk, vers, kép az Othonunkban praktikus tudnivalók sorozata gondoskodik a fiatal lányok szórakoztatásáról, tanításáról. Mutatványszámot bárkinek díjtalanul küld a kiadóhivatal, Budapest, VI., Andrássy-ut 16. sz. Előfizetési ára negyedévre 4 pengő.

— **„Gömbös bucsuja”** a Borszem Jankó most megjelent számának címképe, Gáspár Antal mesteri tollából. Melyik párt milyen kormányt szeretett volna? Társadalmi és politikai intimitások, Emőd Tamás verse, színházi beszámolók, sok krocki, anekdotta és rajz adják a lap tartalmát. Nagy keresztretjéven, 15 szép jutalommal. A Borszem Jankó kapható Ibusz pavillonokban és pályaudvarokon is. Kérjen mutatványszámot: Budapest, VI., Mozsár-utca 9.

15,169—1936.

Hirdetmény.

Hajduszoboszló megyei város 2. számú változási jegyzéke a birtoknyilvántartói helyiségben folyó évi október hó 5-étől október hó 19-éig terjedő 15 napon át közszemlére ki van téve azzal, hogy azt az érdekelt birtokosok megtekinthetik és az új osztályba sorozás ellen a közszemlére kitétel legutolsó napját követő 15 napon belül a m. kir. pénzügyminisztériumhoz címzett, de ide benyújtandó felebbezéssel élhet.

Hajduszoboszló, 1936. okt. 4.
Városi adóhivatal.

15807—1936.

Hirdetmény.

A 200—1927. P. M. rendelet 12. §-a értelmében a lakóházak tényleges birtokosa minden év november havában a házbérlővédelméről, illetőleg haszonértékéről bevallást köteles adni.

Felhívja a városi adóhivatal ezért a házbirtokosokat, hogy ezen bevallásukat legkésőbb november hó 31-ig a városi adóhivatalnál okvetlen adják be, annál is inkább, mert az ezt elmulasztók bírsággal lesznek sújva.

Hajduszoboszló, 1936. okt. 14.
Városi adóhivatal.

15808—1936.

Hirdetmény.

Felhívom a város lakosságának a figyelmét a 600—1936. P. M. rend. 33. §-ára, mely szerint mindazok, akik adótartozásukat november hó 16-ig teljesen kiegyenlítették, a folyó évi tartozásra tényleg befizetett tőke összeg után 2 százalékos kamattérítést kapnak.

Hajduszoboszló, 1936. okt. 14.
dr. Szabó Zoltán
polgármester h.

MÁVAUT téli autóbussz menetrend:

Érvényes 1936. október 4-től.

Hajduszoboszló—Debrecen:

* 13:53	ind.	Hajduszoboszló Piac-tér	érk.	18:51
13:58	ind.	Hajduszoboszló Gyógyfürdő	érk.	18:46
14:30	érk.	Debrecen Arany Bika-szálló	ind.	18:15

* = csak hétköznap közlekedik.

Menetjegy 1:20 P. Menettérítési-jegy 2— P.

Hajduszoboszló—Püspökladány—Kisujzállás—Turkeve:

* 18:55	ind.	Hajduszoboszló Piac-tér	érk.	—	* 13:49
19:42	érk.	Püspökladány Rákóczi-szálló	ind.	7:50	13:00
20:12	érk.	Karcag Járásbíróság	ind.	7:17	—
20:40	érk.	Kisujzállás Városháza	ind.	6:45	—
—	érk.	Turkeve Piac-tér	ind.	5:45	—

* = csak hétköznap közlekedik.

Menetjegy: Püspökladányba 1:40 P. Karcagra 2:20 P. Kisujzállásra 3:10 P. Tértijegy: Püspökladányba 2:50 P. Karcagra 4— P. Kisujzállásra 5:50 P.

Tisztviselőket olcsó házikosztra felvesz Márton-étkezde, Szilfák-alja 34. sz.

A hajduszoboszlói kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóságtól.

5183/1936 tk. szám. I. 1549/1932.

Árverési hirdetmény-hivatal.

Általános Forgalmi Bank R.-t. felszámolás alatti debreceni bejegyzett cég végrehajtónak Lobstein Béla végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 1200 pengő tőkekövetelés és járuléki behajtása végett a hajduszoboszlói kir. járásbíróság területén levő, Hajduszoboszló megyei városban fekvő s a hajduszoboszlói 4234. számú telekkönyvi betétben A. + 1. sorszám s 1617. helyrajzi szám alatt felvett 150 négyszögöl területű Lobstein Béla nevére álló s a Belleleken (III. tized 288. szám) levő házassudvarra 1200 pengő kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1936. évi november hó 3. napján, délelőtt 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében (Szilfák-alja-utca 1. szám 3. ajtó) fogják megtartani.

Az árverés alá eső ingallant az Általános Forgalmi Bank R.-T. végrehajtató követelésének kielégítésére a kikiáltási ár felénél, a Belvárosi Takarékpénztár R.-T. C. 55. sorsz. alatti követelésének kielégítésére 1848 pengő 43 fillér; ugyanannak a C. 57. sorszám alatti követelésének kielégítésére 2032 pengő vételárnál alacsonyabb áron eladni nem lehet. (1908: XLI. t.-c. 26. § és 5610—1931. M. E. számú rendelet 21. §.)

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előlegesen bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.-c. 147. 150, 170. §§. 1908: XLI. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingallanért a kikiáltási áránál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékára szerinti megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegyenlíteni. (1908: XLI. t.-c. 25. §.)

Hajduszoboszló, 1936. évi szeptember hó 23. napján.

Dr. Bihary, sk. kir. bírósági elnök.

A kiadmány hitelül:
Szűcs, kezelő.

Tudomány és irodalom.

* **Megjelent a „Pengős Regények” századik kötete.** Körülbelül egy esztendővel ezelőtt jelentős irodalmi pályázatot hirdetett a Palladis. A „Koszos Regények” sorozatába kért regényt a magyar szerzőktől és 10,000 pengővel kívánta jutalmazni azt a pályamunkát, melyet a bíráló bizottság abszolút becsünetk ítélt és minden tekintetben érdemesnek tart a 10,000 pengős jutalomra.

A pályadíjnak nem mindennapi összege nagy érdeklődést keltett az írók között, aminek bizonyossága és eredménye az volt, hogy 173 regény érkezett a pályázatra. A bíráló bizottságot kemény munka és nehéz feladat elé állította a nagy tömeg kézirat s ez a magyarázata annak, hogy döntésre csak egy hónappal ezelőtt kerülhetett sor, mert mindegyik pályaművet legalább két bíráló olvasta el, az átlagból kiemelkedőket pedig majdnem valamennyien, hogy az egymást kölcsönösen ellenőrző kritikákból abszolút biztonsággal legyen lezűrhető a megbírált regény értéke.

Természetes, hogy a pályadíj nagyságának megfelelően, a bíráló bizottság a legszigorubb és legmagasabb mértékűt tartotta szem előtt kritikájában: keresve azt az abszolút értéket, melyet a pályadíjra érdemes regénynek el kell érnie, hogy nemzetközi viszonylatban is megállja helyét a valóban elsőrangú, klasszikus — és koszosura méltó — regények sorozatában.

Mert a 10,000 pengős regény-pályázat meghirdetésének ez volt az igazi célja. Megtalálni, fölfedezni és bemutatni — nemcsak a magyar olvasóközönségnek, hanem a világ-irodalomnak is — azt az őstehetséget, aki talán még az ismeretlenség homályában lappang: vagy — ha már túl van az első szárnyppróbálgatásokon — ez a nagy jutalom serkentse a tehetségét olyan erőfeszítésekre, amelyek az országhatárokon túl is meghozzák neki a megérdemelt sikert.

Hogy a 173 pályamű közt a bíráló bizottság nem találta meg ezt a várva várt, abszolút irodalmi értéket: korántsem jelenti a pályázat meddőségét. Igaz, hogy sok volt a számba se vehető kézirat: de volt nem kevés olyan is, amelyeken meglátszottak az „oroszlánkarmok” — a még kiforratlan s ezért gyakran fegyelmellen tehetség és tulcsapongó fantázia tévedései — csupa olyan kvalitás, amely biztató záloga annak, hogy az önkritikával együtt járó leghiggadás és a józan logikával fegyelmezett fantázia előbb-utóbb értékes írókat nevel a pályázók jó részéből.

A bíráló bizottság egyhangu véleménye tehát az volt, hogy a 10 000 pengős jutalom nem adható ki egyetlen regénynek sem. Ellenben — a bíráló bizottságnak ugyancsak egyhangu véleménye szerint — van a pályaművek közt egy: amely — ha nem is üti meg azt a minden szempontból abszolút értéket, amit a pályázat előírt — annyira kimagasló pályatársai közül, hogy feltétlenül jutalmat érdemel. Tárgyának már megválasztásában is nemes ambíció vezette, regényének szerkezete egységes, cselekményének minden epizódja lélektanilag logikus, stílusában érzékeltetni tudja a történelmi levegőt, bonyodalmanak vonalvezetésében sehol nincs törs, romantikájának költői lendülete nem egyhangu, sőt egyre szárnyalóbb s az utolsó jelenetben szinte a shakespearei tragikum magasságába emelkedik.

A bíráló bizottság előterjesztésére a Palladis igazgatósága úgy határozott, hogy a „Non quis, sed quid” jellegű regény szerzőjét 5000 pengős jutalommal tünteti ki és elrendelte a fenti jellegű beküldött „Sába királynője” című regény jellegű levele nék fölbontását. A jellegű levélből Réz Bálint neve került elő: a szerző tehát ugyanaz, akinek „Abiság” című regénye, mint első kötete a „Koszos Regények”-nek mult évben jelent meg, ugyancsak a Palladis kiadásában. Ezt az 5000 pengős jutalommal kitüntetett nagyszerű regényt ajándékozza most a Palladis a „Pengős Regények” nagy olvasótáborának és így jubilálja az „Egypengősök” századik kötetének megjelenését. Másodszor jubilál most a Palladis Egypengősök. Első jubileuma az ötvenedik kötetnél volt: s a századik kötet — éppen ugy, mint az ötvenedik — magyar szerző regénye lett megint. Hazai írónak regényével jubiláljuk az Egypengősök 100-ik kötetét olyan kiváló regénnyel, mely méltóképpen sorakozik a többi kilencvenkilenc kötethez, melyeknek mindegyike illusztris szerző könyve.

Ennél szebb ajándékkal — amit az Egypengős Regények századik kötetének választottunk — úgy hisszük: nem kedveskedhetünk a Palladis hí olvasótáborának.

Zigány Árpád.

— **A juttatott földek árának mérséklése.** A kormány rendeletet adott ki, melyben közli, hogy az a földhözjuttatott, aki a hasznalati díj fizetésének kedvezményét nem veszi igénybe, hanem törlesztőrésztletet fizet, a mezőgazdasági föld és a juttatott építmények, más alkotórészek, vagy tartozékok megváltási ára után fizetendő 1936. évi törlesztőrésztlet egyharmadrészenek a fizetése alól mentesül.

15606—1936.

Hirdetmény.

Közölni teszem, hogy a város erdejében folyó évi október hó 18-án d. u. 3 órakor mintegy 2000—2500 mázsányi részben akác, részben pedig nyár, szil és egyéb tűzifa nyilvános árverésen, a legtöbbet igérőknek 5—10 q-ás tételekben el fog adni. 50 q-nál nagyobb mennyiséget senki sem vehet és ezen tűzifára fakeskedők nem árverezhetnek. Az akácfa mázsánkénti kikiáltási ára 2:50 P, nyár, szil és egyéb tűzifáé mázsánként 2 P.

A tűzifa ára a helyszínen azonnal fizetendő kiküldött kezeihez, valamint a 4:5 százalékos forgalmiadó vevő által fizetendő.

Hajduszoboszló, 1936. okt. 15.
dr. Szabó Zoltán
polgármester h.